

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

*Med
Dr.
Tidö*

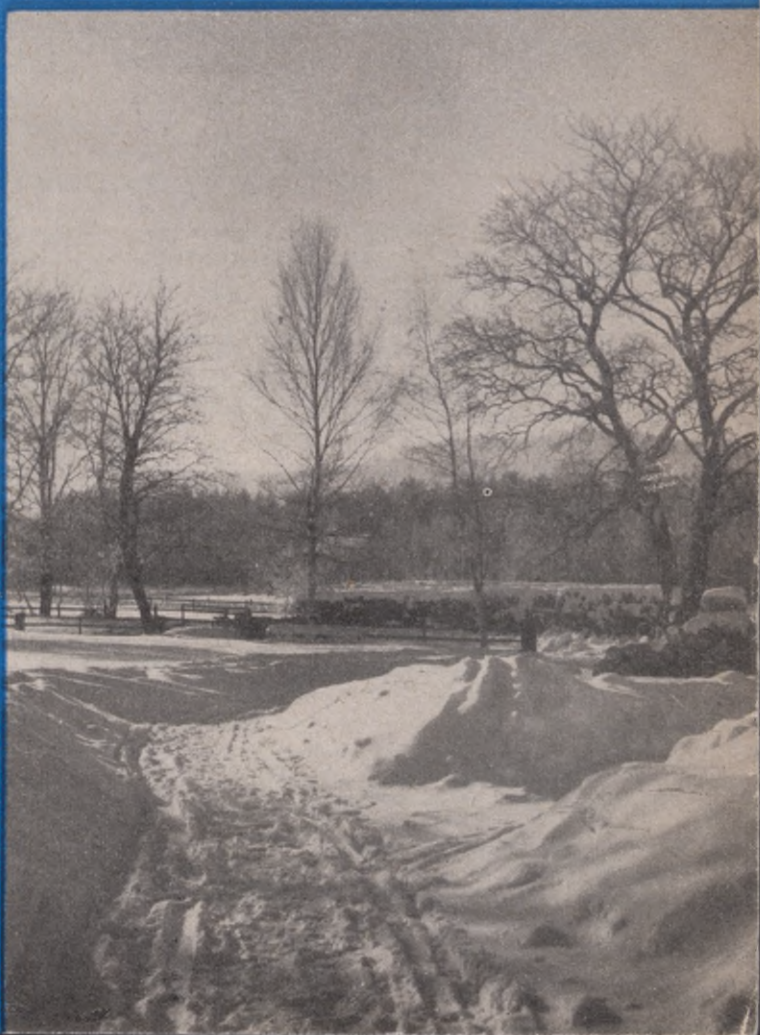
Diabetes

Swedish Diabetic Journal

DE
SOCKER
SJUKAS
TIDSKRIFT

NR 1
ÅRGÅNG 3
FEBR. 1953

RIKSFÖRBUNDET FÖR SOCKERSJUKA

Eslövsvägen 7, Johanneshov.

Postgiro 24 08 81.

Ordförande: Aktuarie Curt Arnewi, Rosengatan 14, Sundbyberg. Tel. 28 38 79.

Sekreterare: Disp. Eric Nordelius, Eslövsvägen 7, Johanneshov. Tel. 48 84 71.

Kassaförv.: Revisor A. Åsbrink, Abrahamsbergsvägen 19, Bromma. Tel. 26 40 24.

Riksförbundets ombudsman: Karl-Erik Bergström, Box 31 82, Karlskoga. Tel. 30 751.

Riksförbundets tidskrift:

DIABETES, De Sockersjukas Tidskrift, Eslövsvägen 7, Johanneshov. Postgiro 50 07 75. Tel. 48 84 71.

Prenumerationspris: Helår 6 nr 5:25

Lösnummer 1:—

UR INNEHÅLLET

Hänt sen sist	sid.	3
De sockersjuka går till Kungs	sid.	5
Ordet fritt	sid.	9
Lätt och knipslugt	sid.	14
Obefogat att vägra körkort åt diabetiker	sid.	17
Krönikan av Petter	sid.	20
Den engelska diabetesföreningen	sid.	22
Från lokalföreningarna	sid.	25

Vet Ni att

dét i Göteborg finns bröd, som inte innehåller vare sig socker eller sirap och alltså är speciellt lämpat för diabetiker!

Fråga efter

pååls vetefullkornsbullar
pååls äkta danska rågbröd
pååls grahamsskorpor
pååls dietskorpor

alla utan socker och sirap.

INSULINSPETSAR FÖR MINDRE ÄN HALVA PRISET kan ni nu få från Eskilstunaföreningen. Det är en förmån som samtliga medlemmar i Riksförbundets lokalföreningar åtnjuter. Injektionsspetsar lagerförs i storlekarna 17, 18 och 20 och kostar endast 3:50 per dussin. Insulinsprutor 1 c/c kostar 6:25 per styck. Rekvisitioner skall sändas till Eskilstuna Sockersjukeförening, Sören Grawelli, Hästskobacken 6, Eskilstuna.

Årgång 3
1 - 1953

Utgiven av RIKSFÖRBUNDET FÖR SOCKERSJUKA
Postgiro 50 07 75

Redaktör och ansvarig utgivare: Disp. Eric Nordelius, Eslövsvägen 7, Johanneshov Tel. 48 84 71

Hänt sen sist

Vi hoppas att det här numret av *Diabetes*, som är det första i år, kommer som en välbehövlig avkoppling efter de senaste fjorton dagarnas deklarationsgrubbel. Nu för tiden gäller det ju, åtminstone enligt kvällstidningarna, att deklarerera så fiffigt som möjligt inom lagens gränser, så att vi får beviljat så stora avdrag som möjligt. Och vi har fått itutat i våra öron att vi har rätt att göra avdrag både för det och det och det. En tidning påpekade mycket allvarligt vikten av att komma ihåg att dra av för eventuellt utbetalad penninghjälp till äldre släktingar, så att vi inte får betala skatt för de pengarna. Att det då i stället blir våra gamla släktingar som fått hjälpen, som får betala skatt på pengarna avstod man nogsamt från att framhålla. Men man räknar kanske med att de gamla är ännu fiffigare med att deklarerera; vad vet vi. Hur som helst så är det hela rätt krångligt och inte minst för oss sockersjuka som har extra kostnader för insulin m. m. att dras med. Den här gången har Riksförbundet bemödat sig om att lämna en så god service som möjligt till sina medlemmar när det gäller deklaratio-

nen och de avdrag vi kan få göra till följd av våra merkostnader. Det har skett genom att förbundsstyrelsen i början av februari skickade ut ett fylligt cirkulär till alla lokalföreningar som lämnade alla erforderliga och tänkbara upplysningar i diabetikernas deklarationsfråga.

Ögonforskningen.

Vid årsmötet i Örebro förra året anslag ju Riksförbundet en summa på 15.000 kronor till ögonforskningen och det uppdrogs sen åt Svenska Diabetesstiftelsen att fördela medlen till välkvalificerade forskare. Diabetesstiftelsen har utannonserat anslagen och den tillsatta granskningsnämnden är just nu sysselsatt med att gå igenom de inlutna ansökningarna. Någon gång under denna månad kommer så stiftelsen att sammanträda och besluta om vilka av de sökande som få anslag beviljade. Vi är övertygade om att de forskare som bli delaktiga komma att göra sitt allra yttersta för att komma en liten bit längre på vägen i kampen mot en av sockersjukans allvarligaste komplikationer. Men det här lilla anslaget räcker inte långt. Det är inte så

förskräckligt mycket som kan ut-
rättas för bara 15.000 kronor utan
det erfordras betydligt större be-
lopp. Att de sockersjuka ute i lan-
det väl förstår det har en av våra
yngsta lokalföreningar givit ett
klart bevis på.

Det är Skellefteåföreningen
som under förra året genom ett
energiskt arbete lyckats skramla
ihop en del pengar och därvid
funnit det självklart att dela med
sig till viktiga ändamål. De första
dagarna i januari fick Riksför-
bundet som en liten nyårspresent
mottaga en summa på 1.000 kro-
nor från Skellefteåföreningen att
fördelas med 250 kronor till ögon-
forskningen, 350 kronor till Riks-
förbundet, 200 kronor till barn-
hemmet i Malmö och 200 kronor
till barnhemmet i Göteborg. Vi
måste uttrycka vår beundran för
Skellefteåföreningen som tagit ett
så gott initiativ. De 250 kronorna
till ögonforskningen är ju en vac-
ker grund som vi övriga socker-
sjuka inte får försumma att bygga
vidare på. Tänk på det, både före-
ningsstyrelser, enskilda medlem-
mar och privatpersoner vare sig
ni har diabetes eller inte. Ni har
alla här en möjlighet att göra en
insats, och en insats av utomor-
dentligt stor betydelse både för
nu levande diabetiker och för
kommande generationer. Ögon-
forskningen behöver ert fulla stöd
och lättast kan ni lämna det ge-
nom att sätta in en slant, stor
eller liten, på Riksförbundets
postgirokonto 24 08 81.

*Anställnings- och körkort-
frågorna*

är ständigt föremål för förbunds-
styrelsens livliga uppmärksamhet
och nu senast i december och ja-

nuari har uppvaktningar skett för
medicinalstyrelsens nye chef och
för inrikesministern. Resultatet
av dessa uppvaktningar redovisas
närmare på annan plats i detta
nummer av DIABETES.

Rekreationshemmet.

är ju fortfarande endast på plane-
ringsstadiet då arbetsutskottets
undersökningar om behovets om-
fattning ännu ej kommit så långt
att det kunnat ge en klar bild
över hur det ligger till. Vår upp-
maning till de sockersjuka själva,
som var införd i förra numret, att
höra av sig till redaktionen med
sina önskemål, har inte gett myc-
ket till resultat. Det är summa
1 person som hört av sig och
skulle man döma av det resultatet
vore det inte mycket lönt att sätta
planerna på ett rekreationshem i
verket. Arbetsutskottet går emel-
lertid även fram på andra vägar
för att vinna klarhet och så små-
ningom skall det väl visa sig att
den ensamme »rekreationshems-
platsaspiranten» får lite sällskap
av likasinnade.

forts. sid 16

Han som ville rekreera sig

De sockersjuka går till kungs

Det är en uppenbar orättvisa att sockersjuka människor, som är fullt arbetsföra, skall hindras från att arbeta. Det värsta är att det är de statliga myndigheterna som går i spetsen mot de sockersjuka, trots att Riksdagen genom de statliga lönebestämmelserna och genom andra uttalanden angivit för de sockersjuka gynnsammare riktlinjer. I DIABETES n:r 1 år 1952 på sid. 19 har de statliga åtgärderna gentemot de arbetsföra sockersjuka närmare beskrivits.

Vi vet ju att många sockersjuka uppnår pensionsåldern utan att deras arbetsförmåga blivit nedsatt och utan att människor med ingående kontakt med dem i deras arbete haft en aning om deras sockersjuka. I den ovannämnda artikeln anfördes också resultatet av medicinska utredningar, som utvisar att arbetsförmågan i mycket stor utsträckning varit oförminskad trots sockersjukan. De direkta svaren på artikelns hänvändelse till de sockersjuka själva har blivit mycket få, vilket ju är ganska naturligt, eftersom de flesta föreningsmedlemmar har sin arbetsfråga ordnad för närvarande. Men vi i Riksförbundets styrelse känner oss ha fått ett stöd av de sockersjuka genom den ökade uppslutning kring föreningsrörelsen som blivit en följd av att tidningen utkommit, och av den goda start som DIABETES fått. Det har stärkt oss i övertygelsen att styrelsen skall fortsätta sitt

arbete, även om vår insats kanske först kommer nästa generation tillgodo, bl. a. genom att framtiden blir ljusare för alla barn med sockersjuka som får leva vidare som normala människor.

Myndigheterna bearbetas ideligen.

När de sockersjukas ställning i landet skall avgöras har vi främst att göra med Regeringen, Riksdagen och Kungl. Medicinalstyrelsen. Riksförbundets styrelse har under ett par års tid varit i diskussioner på alla dessa håll och kunnat glädja sig åt stor förståelse i de flesta fall. Men det räcker inte med förståelsen för att problemet skall bli löst utan det krävs åtgärder. Det tar emellertid sin tid dels att komma överens om vilka åtgärder som är lämpliga och dels att sedan få dessa genomförda.

För att börja med Medicinalstyrelsen så ligger det i dess hand att utforma den praktiska tillämpningen av vad regering och riksdag beslutat. Såsom framgår av den ovannämnda artikeln i DIABETES n:r 1 har Riksförbundet i sina diskussioner med Medicinalstyrelsen framför allt vänt sig mot att styrelsen tolkat gällande bestämmelser så att sockersjuka generellt hänförs till partiellt arbetsföra. Medicinalstyrelsen anser nämligen sockersjukan i och för sig vara ett sådant arbetshinder vars prognos är oviss, vilket medför att man inte

kan anställas som ordinarie eller extra ordinarie tjänsteman, utan endast som extra tjänsteman utan pensionsrätt. Det är klart att prognosen, d. v. s. sockersjukans framtida utveckling, är oviss. Men vi hävdar att framtidsutvecklingen är oviss för varje mänskliga, och vi stöder oss härvid på det faktum att varje år över 500 statstjänstemän måste pensioneras i förtid på grund av sjukdom, trots att godkänt läkarintyg varit förutsättning för anställningen. Vi tror inte att den ovissa prognosen skulle ge så mycket större proportioner för tidspensionerade sockersjuka och tycker därför att det inte finns större anledning att utestänga arbetsföra sockersjuka än andra människor från pensionsberättigade anställningar.

Vi vill ha konkreta åtgärder.

Tidigare kontakter mellan Riksförbundet och Medicinalstyrelsen har närmast gällt diskussioner om tillämpad praxis och frågan om grunderna för densamma. Avsikten har varit att först få detta utrett och sedan göra framställningar om lämpliga åtgärder. Tiden för att påbörja sådana framställningar har så småningom blivit mogen och den 18 december förra året fick tre representanter för Riksförbundets styrelse företräde för den nye chefen för Medicinalstyrelsen, generaldirektör Engel. Denne ställde sig mycket förstående till de av Riksförbundet framförda synpunkterna och ansåg det vara berättigat att frågorna om den ovissa prognosen blev be-

lysta genom statistiska undersökningar. Riksförbundets representanter framhöll att det inte var rättvist att utestänga de arbetsföra sockersjuka från pensionsberättigade anställningar innan något belägg fanns för att detta skulle medföra fördelar för staten. Ifråga om körkort hade Riksförbundet tillfälle att framföra den vid första påseendet något kätterska åsikten, att det inte alls finns någon anledning att hindra sockersjuka från att köra bil. Detta påstående stöder Riksförbundet på att den nuvarande medicinska prövningen utslutande tar sikte på ögonen och de för sockersjukan typiska blodutgjutningarna på näthinnan. Emellertid är det ju inte en eventuellt nedsatt syn som gör de sockersjuka farliga i trafiken. Det teoretiska fall som tidigare framhållits av Medicinalstyrelsens representanter, att liksom en ridå skulle kunna dras ned för den sockersjukes ögon, lär väl inträffa ytterst sällan, om ens någonsin. Skulle det hända är det väl ingen otänkbar lösning att den sockersjuka kan stanna bilen och därigenom förhindra en trafikolycka. — Givetvis kunde generaldirektör Engel inte på stående fot utlova några åtgärder, men han skulle närmast tala med inrikesministern och förbereda honom på frågan om behövliga utredningar.

I Riksdagen har frågor rörande sockersjuka varit uppe flera gånger och som framgår av den ovannämnda artikeln har en välvillig inställning visats gentemot de sockersjuka. Senast tog denna sig uttryck i skrivelsen till Ko-

nungen i maj 1952 med framhållande av angelägenheten av att staten, där så ur social och ekonomisk synpunkt kunde anses försvarligt, beredde de sockersjuka ökade möjligheter att vinna fast anställning i statens tjänst.

Riksförbundet får pröva olika vägar.

Möjligheter finnas givetvis att genom en interpellation i Riksdagen få en redogörelse för regeringens syn på vilka åtgärder som kunna anses behövliga för att tillgodose Riksdagens önskemål.

De sockersjuka själva har gått till kungs på olika vägar. Det har nämligen visat sig att det mött svårigheter att klarlägga vilken inkörspört till regeringen som varit den rätta. Omedelbart efter det att Riksdagen behandlat motionen och avlåtit sin skrivelse till Konungen uppvaktades statsrådet Lingman av en av stats-tjänstemännens föreningar med framställning om snarast möjliga åtgärder för rättvis behandling av de sockersjuka. Statsrådet hänvisade till att i första hand söka förbindelse med vissa utredningar inom hans departement — en av civildepartementets huvudvuduppgifter är anställnings- och lönefrågor för statstjänstemän — för undersökning om de sockersjukas problem lämpligen kunde inordnas i dessa. Vid fortsatta överläggningar på vederbörligt håll inom detta departement uppkom frågan om det inte i första hand skulle vara lämpligt med vissa utredningar av sådan art att

de borde förläggas till inrikesdepartementet, under vilket medicinalstyrelsen sorterar.

Hos inrikesministern.

Det var ju därför lämpligt för Riksförbundets styrelse att efter uppvaktningen hos Medicinalstyrelsens chef gå till kungs genom att denna gång vända sig till chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Hedlund. Detta skedde vid en uppvaktning den 27 januari i år, varvid statsrådet fick en redogörelse för de sockersjukas problem vad det gäller anställningsfrågan och även beträffande körkortsfrågan. Statsrådet Hedlund, som redan tidigare orienterats om ärendet av generaldirektör Engel, tog intresserat del av de framförda synpunkterna och skulle tala med sin kollega, chefen för civildepartementet för att avgöra hur frågan skall behandlas och vart Riksförbundet skall vända sig i fortsättningen.

Inom Riksförbundets styrelse hoppas vi nu på att få en gynnsam lösning av de sockersjukas anställnings- och körkortsfrågor genom fortsatta överläggningar med representanter för regeringen.

Vi skola i kommande nummer av DIABETES meddela hur saken utvecklar sig.

A. Åsbrink.

Den norska färgfilmen

om injektionsteknik få vi ha kvar i Sverige en bit in i mars. Om fler lokalföreningar vill låna den, skriv till aktuarie Curt Arnewi, Rosengatan 14, Sundbyberg.

SOCKERSJUKAN

Jag är sockersjuk eller har på läkarspråk Diabetes, men har trots detta en god bärgning och känner mej fullt frisk. Jag hade länge haft Diabetes utan att veta om det, för jag var ofta trött och törstig men trodde att detta var ålderssymtom (är i medelåldern) och att man skulle bli riktigt sjuk med feber, sängläge och allt. Tur i oturen kom jag till skada och till sjukhuset där upptäckten genast gjordes, för min för sockersjuka dittills förda olämpliga diet hade magasinerat alla tänkbara komplikationer till följd av sockersjukan. Nåväl jag kom under behandling och kontroll och snart var mina sockervärden i läge med en frisk människas. Förr trodde gemene man att sockersjukan var en överklassjukdom som endast drabbade dem som levde gott. Men antingen äter alla god mat eller också har sockersjukan ändrat karaktär för nu kan alla få den oavsett samhällsställning. Mina kamrater på ortopeden avundades mej för min »fina sjuka» för att jag fick så god mat, ägg, fläsk, grädde, grönsaker (tomater mitt i vintern) frukt, vichyvatten och mycket annat. Någon gav mej goda råd — du ska äta fläsk och kål och dricka mycket whisky och brännvin, säj till doktorn så får du snaps till maten, jag hade en farbror han fick tre liter extra i månaden. — Nåväl läkarna har nu en annan uppfattning betr. alkohol som medicin. För någon tid sedan kände jag mej inte riktigt bra utan gick till min sockerläkare, som kon-

staterade höga blod- och urinsockervärden. Varken han eller jag kunde förklara saken på annat sätt än att det hela måste ligga på det nervösa planet, varför jag anbefalldes söka nervläkare, som jag beställde tid med. Jag kom dit och syster fick besked på vilket av mina tre förnamn jag kallades vid, ålder, yrke och familjestånd. Sedan blev jag vägd och fick lämna prov på olika kroppsvätskor. Nervläkaren var som sej bör ytterst försynt, lugn och sympatisk men anföll mej med tjugo frågor som jag svarade på. Jag fick berätta mina egna och fädernas synder uppåt tredje och fjärde led. Så blev jag »lurad» knackades på bröstorg och ryggtavla, bankades med hammare på armbågs-, knä- och fotleder. Han provade min muskelstyrka på ena armen med en ampèremätare anbringad på en slang som pumpades upp med en gummiboll med ventil som släppte ut luften då och då. När allt var över räckte jag tunga till doktorn som till straff bländade mej med en stavlampa. Så var seansen över, doktorn förklarade mej frisk och gav mej på min begäran ett intyg, som han förseglade i ett kuvert. Jag famlade mej hem och vilade ögonen ett slag. Så ångade jag kuvertet och såg på intyget att jag led av vissa insufficiensbesvär som dock ej motiverade fortsatt sjukskrivning. Då jag är klen in frågesport rådfrågade jag Nordisk Familjebok, som förlåtande min okunnighet konstaterade mindervärdes-

komplex. Gusskelov. Jag som trodde motsatsen att man varit framåt och uppåt. Där ser man tacken för ömma föräldrars kärleksfulla uppfostran av en förhoppningsfull son till lydnad och artighet samt aktning för medmänniskorna, vilket allt i läkarens ögon skapat mindervärdeskomplex. Nej här ska bli andra bullar av. Jag la omedelbart bort titlarna med mina chefer, hatten kvar på huvudet för damerna i hissen, nonchalans mot människor över ens egen ställning nedlåtande uppträdande mot övriga. När jag går riktar jag blicken mot marken, dels för att verka högfärdig och slippa hälsa på bekanta, dels även för att se om jag kan hitta pengar eller penningars värde, som jag nogsamt behåller i stället för att ge polisen det. Jag ska till och med börja med extra avdrag på deklARATIONEN, för det

lovade sockersjukeföreningen i söndagstidningen, nota bene om man är sockersjuk, men är man det inte så kan man bli det för dom fordrar visst inga intyg. Hur man bär sej åt ville föreningsledningen ej yppa förrän man blivit medlem, men vem vill ej betala 7 kronor för att spara i lyckligaste fall en hundralapp i skattepengar? För något år sedan siade en Malmö-läkare att sockersjukan har en sådan spridning att den till sist är var mans egendom med kungen som hedersordförande i de sockersjukas riksorganisation. Kanske denna spådom fortare går i uppfyllelse på grund av skattelättnaden? Vad säger Sköld och taxeringsmyndigheterna? Hur ska det gå för dom grälsjuka, avundsjuka och svartsjuka?

Diabetes.

ORDET FRITT

Under den här rubriken är alla DIABETES läsare välkomna med inlägg och synpunkter på vad som helst som kan vara intressant, värdefullt eller roligt att diskutera.

Den fria dieten

Undertecknad har med stort intresse läst insändarna angående begränsad diet eller helt fri kost för sockersjuka.

Först och främst bör nog varje sockersjuk ha en harmonisk insulininställning motsvarande kroppens verkliga insulinbehov.

Och så till dietfrågan.

Man bör nog så mycket som möjligt undvika det vita raffinerade sock-

ret samt iakttaga viss återhållsamhet med potatis och bröd. I övrigt anser jag att man kan äta i huvudsak vad som helst. Det socker som födoämnen i sig själva innehåller tycks den sockersjuka kroppen tåla bättre än det vita sockret som så att säga tillförs maten utifrån. Det går t. ex. utmärkt bra att dricka kaffe utan såväl grädde som socker. Det gör även ganska många fullt friska människor. Svenska folket slösar enligt min mening alldeles för mycket med bit- och strösocker. Erfarenheterna från krigsårens Finland, där sockret var hårt ransonerat, visar att det finska folkets hälsotillstånd under denna tid blev bättre,

och att skolbarnens tänder höll sig hela.

Dock är jag absolut motståndare till en hård diet för de diabetiker som använda insulin. Jag har läst i en känd tidskrift att amerikanska läkare anse sig ha konstaterat att vissa ögonskador uppkomma genom brister i kosthållningen. Kan det med hänsyn till detta vara bra med hård diet, om det finns möjlighet att undvika den? Även om »sockret» skulle må bra av hård diet får man väl inte glömma bort kroppens övriga organ.

Gunnar Persson
Box 2387
Storvik

P. S. Signaturen Nora verkar vara en intressant och stridbar kvinna. Det skulle glädja mig mycket att någon gång får träffa er. Ber att få sända en varm hälsning. D. s.

*

Nora använder sig just av den spydiga ton som jag känner igen från personer med för högt blodsocker. Jag har levtt tillsammans med två generationer, den ena nu död, den andra tillhör det uppväxande släktet, och båda med sockersjuka. Dessa ha reagerat olika när det gäller kosten. Men resultatet på alla försök blev fri kost utan socker. Med socker menas naturligtvis raffinerat socker. Det socker som finns i frukt och grönsaker är helt annorlunda och omsättes till glykos på ett för kroppen bättre sätt.

Av två onda ting väljer man väl det bästa. Vilket är lättast: att ta t. ex. 10 streck insulin, äta allt utom rent socker och ha jämn urinmängd, stadigt blodsocker och inga insulinkänningar. Eller att ta 15 streck insulin och vara tvungen att se till att sockerbehovet blir täckt. Och hur skall man veta var gränsen går? Det måste

många gånger bli både för mycket och för lite och vad sker då? Insulinkänningar växlande med för högt blodsocker blir följderna. Den människan kan aldrig leva harmoniskt med sin sockersjuka.

Nora tycks veta mycket litet om komplikationer som uppstår i sådana här fall. Nora kan ju tala med en läkare. Han kan tala om hur många njurar som blivit förstörda av för stor belastning, och vilka skador insulinkänningar har på syn- och nervsystemet. Dessutom uppstår redan tidigt kärlförändringar hos barnen. Ja tänk bara på humöret hos de sockersjuka som ha dessa växlingar. De som sköter sig som Nora tillhör den slarviga gruppen av sockersjuka, som lägger stöttestenar på vägen för de mer sköttsamma.

Mäter.

*

Efter att ha tagit del av signaturerna R. J:s och Noras insändare i dietfrågan synes det mig som om Noras inlägg skulle ligga sanningen närmast. Man måste på det bestämdaste framhålla att en sockersjuk som inte konsumerar »vad som helst» i matväg utan pendlar inför frågan »skall jag äta det eller det», ej har fri kost.

Sockersjukan måste betraktas som individuell och fordrar därför en dylik behandling även från den sockersjukes egen sida. Det som passar den ene passar ej den andre. Konsten att äta rätt och vid matbordet uppvisa vanligt folkvett tar lång tid att lära. Hur många friska människor äter på rätt sätt, d. v. s. utan att gå till överdrift? Utan att övergöda sig. Om det för den friske framstår som ett problem att äta vettigt, hur skall det då ej te sig för en individ som har sin ämnesomsättning rubbad. Naturligtvis så myc-

ket svårare, om den sjuke genom insulinet har möjlighet att leva normalt utan dietföreskrifter (skriftliga, muntliga, egna påhitt, gamla fördomar, övertro på dietisk behandling).

Hela detta problem hänger på ett par mycket viktiga faktorer. Har den sockersjuka rätt läkarbehandling? Hur mycket känner den sjuka till om sin egen sjukdom och om sig själv? Åter den sjuka med mätta (normalt)? Hurudan är hans självdisciplin vid matbordet? Härmed ej sagt att den sockersjuka skall undvika att äta av allt som bjuds snarare tvärtom.

I princip ställer jag mig helt och hållet på Noras sida i diskussionen om kosten och vad den innebär. Men ingen människa, frisk eller sjuk, mår bra av att äta för mycket. Lagom är bäst. Detta gäller även här.

Att äta fritt är bra.

Att äta rätt är bättre.

*

Genom redaktionens tillmötesgående har jag fått ta del av de olika insändarna i frågan om den fria dieten och känner mig därför manad att komma med några små kommentarer.

Både Gunnar Persson och »Mäter» tycks ha den uppfattningen att det raffinerade sockret skulle ha några för den sockersjuka speciellt farliga egenskaper till skillnad från det »socker» (kolhydrater) som en del födoämnen i sig själv innehåller. Så ligger det väl emellertid inte till utan skillnaden består ju i olika koncentration av kolhydrater i olika födoämnen. Socker består ju till praktiskt taget 100 % av kolhydrater medan potatis innehåller så där en 15 % och vanlig mjölk bara 5 à 6 % kolhydrater, vilket ju inte låter så mycket.

Men om Gunnar Persson stoppar i sig två smörgåsar och dricker 1 glas

mjölk till det så har han konsumerat ungefär lika mycket kolhydrater som det finns i 10 sockerbitar, och om »Mäter» tar sig en portion stuvade morötter samt som efterrätt en liten banan så har också »Mäter» tillfört sig samma mängd kolhydrater. Om jag tar det omvända förhållandet i stället och tänker mig att jag dricker två koppar kaffe och tar 2 bitar socker till varje kopp så motsvarar det i »Mäters» mått mått $\frac{3}{4}$ av en liten banan och i Gunnar Perssons 1 smörgås. Jag menar med det här att det faktiskt inte är så stora kvantiteter kolhydrater som man tillför sig vid förtäring av vanligt socker, då ju ingen använder så förskräckligt stora »doser» av det som av andra födoämnen.

Vad som emellertid egentligen fått mig att än en gång fatta pennan i den här frågan är »Mäters» ansvarslösa utslungande av lösaktiga påståenden och klyschor. Då man väl får förmoda att »Mäter» inte besväras av för högt blodsocker vederläggs ju emellertid det inledande påståendet om att en spydig ton skulle vara speciellt betecknande för personer med högt blodsocker, av tonen i »Mäters» egen insändare. Vad som emellertid är betydligt allvarligare och som inte får passera oemotsagt är klyschan om »hur många njurar som blivit förstörda» och »vilka skador insulinkänningar ha på syn- och nervsystemet». Jag vill i det avseendet med skärpa inpränta att läkarna och vetenskapsmännen ännu inte vet någonting om vad det är som orsakar komplikationerna för de sockersjuka. Naturligtvis ha de olika gissningar om anledningarna och givetvis är det många som gissar att dieten kan ha någon betydelse. Men det är än så länge bara gissningar och antaganden och absolut inga fakta.

När man en gång kommer så långt i diabetesforskningen att man lyckas konstatera orsakerna till de s. k. senkomplikationerna, ja då är man förmodligen också en god bit på väg mot att lösa gåtan om hur man skall kunna bota sockersjukan.

Att sedan en del läkare många gånger uppträder som om de visste bra mycket mer än de egentligen vet, och inte alltid vill tala om för sockerpatienten att de inte ännu kommit underfund med vad komplikationerna beror på har ju sin nog så mänskliga förklaring. Men detta får under inga förhållanden förleda oss diabetiker att förblanda lösa hypoteser med fakta.

N o r a.

*

Sommarkolonierna

Är det alldeles nödvändigt att ha särskilda kolonier för de sockersjuka barnen? Kunde inte dessa barn få vistas på vanliga barnkolonier? Om dietfrågan ordnades i stil med vad jag anfört i min insändare i den frågan, kunde väl inte detta lägga hinder i vägen. Om de sockersjuka barnen får komma med på vanliga skollovskolonier får de så mycket som möjligt glömma sin sjukdom och kan känna sig som fullt friska människor.

Gunnar Persson.

*

Insulininställningen m. m.

Undertecknad vill delge några synpunkter på en del problem som jag länge funderat på. Jag har nu haft sockersjuka i 9 år och fått en del erfarenheter. För det första, varför kan det inte tillämpas en förnuftigare metod när det gäller att klarlägga vårt insulinbehov? Att som nu gå under behandling på ett lasarett och därvid bli inställd, utan att ha möjlighet att leva under vanliga förhållanden,

d. v. s. i det normala arbetet, är säkert inte en klok metod. Följden blir att när vi fått vår kurva godkänd och kommer hem i det dagliga arbetet visar sig insulin dosen vara alldeles för hög. Läkare och andra avråder oss ju bestämt från att själva ändra på insulin doserna, men jag anser att med nuvarande inställningsmetoder är vi absolut tvungna att göra det. Har jag ett strängt arbete blir annars följden att insulin känningar kommer som ett brev på posten efter några timmar. De gånger kan jag inte räkna längre då jag haft känningar med dubbelseende och allt vad det nu heter.

En annan fråga är om vi sockersjuka skall livförsäkra oss på nuvarande villkor. Jag anser det inte. Tycker ni ärade läsare att det är rätt och billigt att vi diabetiker, som kan utföra samma arbetsprestationer som vilken frisk människa som helst, och som får fullgöra alla våra plikter mot samhället, inte skall kunna få teckna livförsäkringar på samma villkor som alla andra?

Detsamma gäller ju våra anställningsförhållanden. Man får hoppas att vi nu genom en enad front skall lyckas genomdriva våra berättigade krav även i detta hänseende. En sak som jag tror hade gagnat oss mycket när det gäller anställning hos privata företagare är om vi genom radions hjälp kunde fått möjlighet att delge allmänheten och framför allt arbetsgivarna klara fakta om vår sjukdom. Kunde inte det organiseras av vår förbundsstyrelse som ju har tillgång till experter?

Bertil Söderdahl.

Skall jag hemlighålla min sockersjuka?

Vilket är nu det rätta frågar »ele». Frågan är ofta ganska kinkig. Det sägs

att »tala är silver men tiga är guld». Och det är nog sant, men denna sanning gäller inte alltid. Det beror alldeles på omständigheterna. »Ärlighet varar längst», påstår man också. Även här måste man nog tillägga: inte alltid, när det gäller ovanstående fråga.

»Vita lögnerna» har ibland varit mången människa till stor hjälp och har kanske även här sin berättigade existens — ibland — inte alltid. Jag har själv inga dystra erfarenheter när det gäller anställningar men anser ändå att man ej får ta detta de sockersjukas problem alltför generellt. Man bör med den största högaktning respektera »ele:s» inställning, »att man obetingat bör göra klart för sin omgivning etc.». Men gagnar denna inställning bägge parter gemensamt — och alltid? Jag tror att frågan faller på sin egen orimlighet och människornas högst varierande psykologiska reaktioner. Man bör nog gå diplomatiskt tillväga vid sökandet av plats. Om företaget fordrar friskintyg, behöver man inte fundera på problemet — av lättförklarliga skäl blir det då i regel ingen anställning av. Om vi bortser från de statliga och kommunala företagen, som utgör en speciell kategori och ser hur det går när en diabetiker söker plats vid något företag i vårt »fria näringsliv». Om företaget då direkt frågar om vederbörande haft eller har vissa sjukdomar (socker, äggvita, tbc, etc.) bör man naturligtvis säga som det är. Men då får man naturligtvis även vara beredd på att företaget redan från början eventuellt kan få en förutfattad mening med negativt resultat som följd. Om man inte direkt tillfrågas om eventuellt sjukdomstillstånd kan man i regel välja två vägar: tala eller tiga. Om man varit riktigt klok, har man redan i förväg försökt ta reda på en del om före-

taget och dess chefer. Är sannolikheten stor för att »chefen» från början inte får en förutfattad avog mening, när han erfar att den sökande är diabetiker, bör man månhända framhålla sjukdomen. Är sannolikheten av motsatt beskaffenhet får man vara försiktigare. I varje fall bör man inte handla i strid mot sitt eget samvete. Man kan ta platsen med »en liten hemlighet» på fickan och genom idogt arbete visa att en sockersjuk har lika stora möjligheter som andra att prestera ett fullgott arbete. Om företaget sedan får reda på förhållandet, framstår dess förutfattade mening glädjande nog som oriktig. Om man tvingas att söka ny anställning måste man beklaga företaget som samhällscell och ta det inträffade som en liten episod i tillvaron, vilken det inte lönar sig att tänka på.

Vad jag nu skrivit får läsaren inte betrakta som generella regler. Jag har endast i stora drag återgett hur man på ett sätt kan se saken, om man är sockersjuk och genom god inställning av behandlingen har lika stora möjligheter att leva ett normalt liv som alla andra människor. Om den sockersjuka har påtagliga men av sin sjukdom måste saken ses i ett helt annat läge.

Georgsson.

Eskilstuna

Fruktcentralen

Kungsgatan 23, tel. 33693

Till Eder tjänst:

vard. 9-12, sönd. 13-21

Diabetikerchoklad

Lätt och knipslugt

GAFFELBITAR

Det kända Karlskoga-originalet Karl-Tyras var på hemväg med ett lass hö då lasset plötsligt välte, och medan Karl-Tyras försökte ta sig fram ur höet besvor han både hornper och alla glödheta småkryp. I det samma kom en frälsningssoldat förbi och han stannade och framhöll att Karl-Tyras aldrig skulle komma till himmelen om han svor så förskräckligt.

Då stack Karl-Tyras fram huvudet ur hölasset och röt: Jag ska' inte till himmelen, jag ska' till Storängstorp med höe...

*

Och så var det gumman som skulle gå och rösta, men hade glömt det över-sända kortet med uppgifter om hemman och dylikt.

Nå, sa valförrättaren, var är Er hemvist? — Socialdemokraterna, svarade gumman.

*

Det gästfria Skåne gästades en gång av en politisk agitator som var rätt törstig. På ett litet värdshus beställde han in frukost och servitrisen frågade om han ville ha snaps till maten. Det var klart att han tackade ja. Efter en stund kom servitrisen tillbaka och frågade om han önskade ytterligare en snaps och agitatorn tog tacksamt emot. Kaffet kom in och med det en förfrågan om han inte ville ha en liten konjak, vilket agitatorn givetvis inte sa nej till. Men då servitrisen efter en stund återigen frågade om det inte önskades någon mer sprit kunde agitatorn inte hålla tillbaka sin förundran utan sa: Har ni inga restriktioner på det här stället?

Restriktioner, svarade servitrisen, vi har inga rättigheter ens.

*

LÖRDAGSFISKET

En sommarberättelse från Mälaren

Omkring 1 mil från Eskilstuna ligger det vackra »MälARBADEN», en omtyckt sommarstuge- och villaplats samt ett livligt båtcentrum. Där i den idylliska badhusviken låg för många år sedan en rätt så stor amatörfiskeflotta. Båtmaterialiet var inte särdeles storslaget, små centerbordsbåtar och några ekor, men anspråken var inte heller så stora på den tiden. Huvudsaken var att man kom ut på sjön och ut i naturen efter att ha stått instängd hela veckan i fabriksdammet. När lördagsmiddan kom, samlades dessa amatörfiskare vid »Centralen» och inte ens det värsta oväder kunde avskräcka dem från att resa ut. Alltid blev det några vackra timmar under det kommande dygnet, och dessa uppvägrade mer än väl obehaget av en och annan regnskur.

Bland båtarna i viken låg också en gammal flatbottnad eka, rätt så stor och »vackert» bemålad med gräsgrönt fribord och röd slitlist, tjärad i botten och väl cementerad inombords, ty det var inte utan att den läckte en tio, femton liter i timmen. En 7-tums plank på högkant utgjorde köl och riggen bestod vill jag minnas, av en maststump med något slags sprisegel av mycket tivelaktig färg och ursprung. Men i stäven och på akterspejeln lyste i cinnoberröda bokstäver namnet »Ellen».

Besättningen utgjordes utom av skepparen själv, som var pappersskärare, av tvenne bokbindare, samtliga

»öbergare». Glada kurrar var alla tre, men med en viss benägenhet att ibland titta litet för djupt i glaslet om fiske-lyckan varit särskilt god. Var förhål-landet motsatsen ansågs det nödvän-digt att ha något att trösta sig med. Sjökort och kompass var alldeles okända begrepp ombord. Man hade ju »Bella vista», Dir. Albert Öbergs villa och »Elon Larssons udde» med flera kända landmärken alldeles inpå sig, och ibland såg man även Torshälla fyr, så risken att segla bort sig var så gott som ingen.

En lördag samlades de som vanligt nere vid viken, öste ekan, tog sig en halva för ordningens skull efter an-strängningen, sträckte på och pallra-de sig iväg med ön Månskullen som närmaste mål. Utkomna på djupare vatten ströks både segel och rigg. Dragen synades och gavs en extra po-lering och det roliga började. — För nu jädrar skulle det metas.

Man snodde runt ett par småholmar och drog sig så småningom upp mot Farstun, krånglade sig in i den lilla fagra viken vid Saxgarn, lurade en och annan gädda och naturligtvis ock-så en snaps och smörgås till varje napp. Sjön suger som bekant och nu

skulle kaffehurran på. Man skulle iland vid närmaste holme, men farten var tydligen för stark, ty »Ellen» tör-nade hårt mot en sten, vippade till och där låg skepparen i spat så stor han var. Medan han hängde kläderna på tork i närmaste gran kokade be-sättningen kaffe, matsäckarna bullades upp och snart var det lilla missödet glömt. Emellertid ville man ännu en gång försöka fiske-lyckan. Solen skulle snart gå ned och kvällsbrisen krusa-de viken så där alldeles lagom. Kort sagt, alla förutsättningar för ett gott fiske förelåg att avsluta dagen med.

Efter någon timmes rodd kring små-holmar och grund skulle man åter till holmen för att tälta. Solen hade gått ner för länge sedan, holmar och skär flöt tillsamman och fick ett helt annat utseende än förut. Man rodde och rod-de men kunde absolut inte hitta till-baka till holmen där kläderna hängde på tork. »Bella vista» och »Elons ud-de» var totalt försvunna, och någon möjlighet att orientera sig utan dessa hjälpmedel fanns inte. Efter flera timmars letande insåg de slutligen det lönlösa i att fortsätta. Det fanns inget annat val än att gå iland på närmaste holme, tälta och krypa till kojs.

Morgonen därpå vaknade de med en beklämmande känsla av att någonting hänt och till slut upptäckte skepparen att han var så gott som naken. Allt sinne för den vackra soluppgången, fågelsången, blommorna och den vack-ra viken var så gott som bortblåst. Endast den gnagande oron för kläder-na och hur man skulle komma hem återstod. Efter första kaffehalvan syn-tes dock situationen betydligt ljusare, och efter den andra ansågs det för en smal sak att hitta både holmen och kläderna. Hela dagen gick under iv-rikt sökande, men utan resultat. Hol-

men var och förblev spårlöst försvunnen.

Efter en pinsam färd över Blacken i skymningen siktades slutligen badhuset, och på sista tåget från Mälarbada- badens station smög sig de tre olycksbröderna upp — i sista vagnen, skepparn skrudad i långt bussarongställ med byxor dubbelt så långa som strängt taget var nödvändigt, men utan skor och mössa. Vad skepparens gumma sa vid hemkomsten är det bäst att dra en tystnadens slöja över.

Fjorton dagar senare stävade »Elen» åter på böljorna de blå över fjärden. Besättningen var densamma och historien med kläderna var glömd för länge sedan. Samma route togs ungefär som förra gången. Återigen skulle kaffe kokas och man gick iland på närmsta holme. Solen hade just gått ned och skymningen kom sakta smygande över dem där de halvlåg kring lägerelden. Stämningen var den allra bästa ty kaffet var gott och »halvorna» lagom starka. Piporna tändes och den ena goda historien avlöste den andra.

Plötsligt stelnar skepparen till och pekar med en darrande hand bort mot en gran alldeles intill dem. De andra vänder sig mot det håll han pekar och får se något fasansfullt. I granen hängde en man. Den stelnade kroppen rörde sig sakta i den svaga kvällsbrisen och flammorna från elden belyste den hemska synen på ett skrämmande sätt. All den muntra karskheten var med ens som bortblåst och det dröjde en bra stund innan någon kom sig för att vare sig säga eller göra någonting. Slutligen tog de emellertid med gemensamma krafter så mycket mod till sig att de vågade gå några steg närmare — och då med ens bröt ett befriande skratt den onaturliga tystna-

den. Det var skepparens kläder som återfanns på detta något underbara sätt.

Dagen därpå åkte sällskapet hem från Mälarbada- badens station med fyratåget på eftermiddagen och — i första vagnen.

Karl S-r.

HÄNT SEN... *Forts. fr. sid. 4.*

En ny lokalförening

har det bildats i Karlshamn till följd av den duktiga Karlskronaföreningens energiska insats och Hallstahammarföreningen gör i dagarna sonderingar för att utröna möjligheten av att bilda en lokalförening i Köping. Dessutom kommer förbundet eventuellt låta en representant göra en mindre rundresa i Småland för att undersöka möjligheten av att bilda några nya föreningar där. Så det rör sig på den fronten också.

Vår tidning

väcker allt större och större intresse landet runt och folk börjar inse betydelsen av att de sokersjuka ansluter sig till organisationen och därigenom ger Riksförbundet större och större möjligheter att uträtta nyttiga saker för landets diabetiker. Antalet prenumeranter på DIABETES är också i ständigt stigande och när vi skriver det här har just 800-strecket passerats. Men vad är 800 prenumeranter av landets 60.000 diabetiker? En droppe i havet eller ett sandkorn i öknen. Visserligen sprids tidningen till betydligt fler då det som lösnummer beräknas bli sålt ungefär 3.000 exemplar av detta nummer. Men inte heller det är någon tillfredsställande siffra när man be-

Obefogat att vägra körkort åt diabetiker

Generalsekreteraren i International Diabetes Federation Med. dr. F. Gerritzen redogör här för en undersökning som verkställdes i Haag förra året.

En del människor ha den uppfattningen att insulinbehandlade diabetiker utgöra ett hot mot trafiksäkerheten på grund av det faktum att en överdosering av insulin eller en för knapp eller försenad måltid kan resultera i ett lågt blodsocker, med andra ord: insulinkänningar. Dessa kan ju i sin tur leda till att vederbörande inte är fullt klar och redig och får en sämre reaktionsförmåga, varigenom det skulle vara tänkbart att han eller hon kan förorsaka en trafikolycka. Utan tvivel är detta tänkbart, men man måste göra klart för sig att resenmanget innehåller många lösa antaganden. Långt ifrån alla tillfällen av insulinkänningar yttrar sig

på samma sätt. Några kan uppträda mycket snabbt, men detta hör till de absoluta undantagen. I de allra flesta fall märker vederbörande på ett mycket tidigt stadium att blodsockret börjar dala och kan därigenom förhindra insulinkänningar genom att äta socker eller någon annan mat.

Om en diabetiker uppträder så ansvarslöst att han, när han märker att en insulinkänning är på väg, fortsätter att köra sin bil eller motorcykel i stället för att parkera den vid vägkanten tills känningarna gått över, är det givetvis inte onaturligt att en trafikolycka kan inträffa. Känner diabetikern emellertid sitt ansvar finns det ingen anledning att befara en trafikolycka.

Man kan ju också tänka sig att motsatsen till insulinkänningar d. v. s. högt blodsocker med törstkänslor, syraförgiftning och för-

tänker vilket stort antal diabetiker som vi ännu inte nått. Det gäller att sprida kännedom om DIABETES till så många som möjligt. Vi gör vad vi kan genom artiklar och annonser i dagspressen, men härvidlag kan ni alla läsare utträta en betydande insats. Sprid kännedom om tidningen till så många människor som möjligt och uppmana dem att prenumerera. För de som inte hinner med att prenumerera innan februari-numret blivit slut-sålt är det möjligt att prenumerera på DIABETES för andra halvåret, 1953, vilket för 3 nummer

kostar 2:80. Men vi har tryckt en stor extraupplaga av det här numret så det finns rum för många många helårsprenumeranter än.

Att DIABETES fyller ett behov kan man bland annat avläsa på »Ordet fritt-spalten» där diskussionens vågor gå höga. Men vi har utrymme för ännu fler insändare och gärna för ännu fler glada och avkopplande artiklar och historier. Redaktionen fungerar villigt som läskpapper för alla uppslag och idéer av vad slag det vara må. Hjärtligt välkomna.

Red.

sämrat allmäntillstånd skulle kunna orsaka en trafikolycka. Innan det inträder någon betydande försämring av allmäntillståndet till följd av för högt blodsocker uppträder emellertid så många otvetydiga och alarmerande symptom att det är högst osannolikt att någon skulle ta sig för att köra bil i det tillståndet.

Nedsatt synförmåga, vilket diabetiker i vissa fall kan råka ut för, är utan tvivel ett hinder när det gäller framförandet av motorfordon, men detta gäller givetvis i lika hög grad alla motorfordonsförare oberoende av om de ha diabetes eller ej.

Det är sålunda insulinkänningarna som är risken

och ingenting annat när det gäller motorfordonsförare med diabetes, men man får inte glömma bort att en mängd olika stadier måste passeras på vägen mellan insulininjektionen och den grad av insulinkänning som skulle kunna vara orsaken till en trafikolycka.

Om myndigheterna önska eliminera alla möjligheter till trafikolyckor förorsakade av insulinbehandlade diabetiker kan ju problemet lösas på det enkla sättet att alla diabetiker vägras körkort. Eller också kan man utfärda speciella restriktiva föreskrifter när det gäller beviljandet av körkort till diabetiker, som fallet är i de skandinaviska länderna.

När man utgår ifrån att insulinkänningar kan vara orsaken till en trafikolycka förefaller det emellertid mig mera vettigt att ställa sig frågan: *Hur ofta händer det egentligen?* Är det verkligen så ofta att det finns någon anled-

ning att placera insulinbehandlade diabetiker i en särställning i fråga om beviljandet av körkort?

Engelsmännens utgångspunkt i denna fråga är: *Låt dem köra tills de visa att de inte längre äro skickade att göra så.*

Genom att noggrant utreda hur ofta insulinkänningar spela en roll i trafikolyckor ha vi ansett oss på bästa sätt kunna gagna såväl den allmänna trafiksäkerheten som samtliga diabetiker.

För det ändamålet ha vi vänt oss till Statistiska Centralbyrån i Haag och gått igenom alla de rapporter om trafikolyckor i Holland 1951 som uppgjorts av polisen. Vi ha noga granskat samtliga och plockat ut alla där det kunde finnas den minsta misstanke att insulinkänningar spelat in vid olyckstillfället. Vi tog därvid bland annat med alla rapporter över olyckor vid vilka man förmodat, att alkoholkonsumtion varit anledning till olyckan. Dessutom tog vi med rapporter i vilka det noterats att föraren antingen drabbats av svimningsanfall eller förlorat kontrollen över ratten, och vi tog även med samtliga fall som enligt rapporten skett på något annat »okänt sätt».

Denna granskning resulterade i att av de under 1951 inträffade 73.413 trafikolyckorna återstod 733 fall som tarvade en noggrannare undersökning för att utröna om en del av dessa möjligen orsakats av insulinkänningar. På vår begäran åtog sig Statistiska Centralbyrån därför att undersöka hur många, av i dessa 733 fall inblandade, som voro diabetiker och i så fall om de använde insulin eller inte. Då det emellertid

vid en närmare granskning av dessa 733 fall visade sig att det i 202 fall förekommit en så våldsam alkoholkonsumtion att denna utan tvekan orsakat olyckan, kunde även dessa fall lämnas åt sidan. Av de 733 fallen återstod då 531 vilka det finns anledning att penetrera närmare.

Efter verkställd undersökning av dessa 531 fall kunde man konstatera att 7 av de inblandade motorfordonsförarna hade diabetes, av vilka 3 dock icke använde insulin. Sålunda var det 4 st. diabetiker som använde insulin och de olyckor de varit inblandade i kunde ju tänkas vara orsakade av insulinkänningar. Beträffande 2 av dessa 4 hade det emellertid i polisrapporten noterats att alkohol spelat en roll, vilket för övrigt även varit fallet med de 3 diabetiker som inte använde insulin.

Man har sålunda endast i 2 fall anledning att helt hänföra orsakerna till insulinkänningar, men för att inte underskatta riskerna är vi villiga att antaga att alla dessa 4 fall hade orsakats av insulinkänningar.

Vi ha då kunnat summera att av 73.413 trafikolyckor under år 1951 var det endast 4 stycken, eller cirka 0,005 %, som orsakats av insulinkänningar. *Ett antal så litet att det omöjligt kan ge myndigheterna anledning att utfärda speciella föreskrifter.*

Nu kan någon anmärka att antalet är så litet beroende på att det är så få diabetiker som ha körkort och ta del i vägtrafiken, varför man blir tvungen att även undersöka hur stor proportionen är mellan motordonsförare med diabetes och utan. Därvid finner

man att det är cirka 1 körkort på vart tusende som utfärdats för en insulinbehandlad diabetiker. För att kunna gå ett steg längre och beräkna antalet körkort per trafikolycka måste man först räkna bort alla de fall där körkortsfrågan inte blir inblandad som t. ex. när en cyklist kör på en fotgängare eller en annan cyklist. Sådana fall av trafikolyckor utgjorde under år 1951 en summa på 7.226 stycken. Resultatet blir att det totala antalet körkortsinnehavare (cirka 860.000) har orsakat $73.413 - 7.226 = 66.187$ trafikolyckor. Då endast 1 körkort på 1.000 tillhör en insulinbehandlad diabetiker medger ju detta att $1/1.000 \times 66.187 = 66$ fall orsakas av motorfordonsförare med insulinbehandlad diabetes. Av dessa 66 trafikolyckor ha endast 4 orsakats av insulinkänningar d. v. s. 6 %.

Jag vågar påstå att 4 olyckor av denna sort ur de 73.413 fallen utgör ett så obetydligt antal att de absolut inte kan motivera några speciella åtgärder.

Men jag måste dock säga att det varit en besvikelse för mig att av de 66 trafikolyckor som under 1951 orsakats av insulinbehandlade diabetiker, 4 st. varit en följd av insulinkänningar.

Insulinkänningar får aldrig bli orsaken till en trafikolycka.

Varje motorfordonsförare som har diabetes måste göra klart för sig att om han framför ett motorfordon trots att insulinkänningar är på väg, skadar han inte bara sig själv utan utgör också en fara för hela vägtrafiken, samt skadar dessutom alla de diabetiker som

KRÖNIKAN AV PETTER

Ironi och nykterhet.

Efter hälsokostkrönikan i förra numret har jag som en annan »Snoddas» blivit överhopad med guldkantade anbud från alla möjliga hälsokostfirmor landet runt. Man vill ha mig till reklamexpert eller stjärnförsäljare, då man anser att jag bättre än någon annan hittills levande människa insett vilken oerhört stor tillgång vi har i den s. k. hälsokosten. För inte så länge sedan blev en riktig kåsör i dagspressen tvungen att hålla en längre utläggning om begreppet *ironi*, till följd av att läsarna tagit ett tidigare kåseri alltför bokstavligt på allvar. Jag är inte den som vill ta brödet ur munnen på de professionella kåsörerna, och tänker därför inte försöka överträffa dem med en liknande utläggning, utan hänvisar alla de vänliga anbudsgivarna till avhandlingen ifråga, som var införd i Dagens Nyheter eller Svenska Dagbladet för så där en fjorton dagar sedan. Till hälsolimpfabrikanterna rekommenderar jag särskilt kapitel tre som handlar om begreppet *bitande ironi*.

Det finns också ett kapitel som handlar om *lätt ironi*, vilket osökt leder tanken till den där kommitéen som hållit på att utreda nykterheten sedan år 1945 och nu äntligen lagt fram sitt *betänkande*. Jag måste erkänna att man

funnit ett målande namn på resultatet av alla statliga utredningar. Man har tydligen varit fullt på det klara med att utredningsresultaten kommer att göra läsaren synnerligen *betänksam* — och därav namnet. Sen är det för mig fullständigt ofattbart att man kan hålla på i 8 långa år för att utreda en nykterhet — som inte finns. Det hade jag kunnat klara av på en dag, om jag bara blivit tillfrågad. Men det blev jag förstås inte, vilket bevisar att man inte fattat innebörden av begreppet: rätt man på rätt plats. Nej låt oss i fortsättningen använda beteckningen »fylleriutredning», för det är väl fylleriet som skall bekämpas och inte nykterheten. Fast vad vet jag? Sköld kanske haft sitt finger med i spelet och konstaterat att svenska folkets sup seder börjat anta skrämmande *små* proportioner, varför man måste vidta drastiska åtgärder innan statskassan börjar sina och poliser och nykterhetsnämnder blir arbetslösa. Dom skall ju också leva. Vid första påseendet av detta illustra betänkande ser det också ut som om kommittén haft detta i tankarna, när man läser att spriten skall bli fri. Men vid närmare granskning finner man snart att »friheten» bl. a. består i att krögarna fortfarande skall få behålla sin frihet att göra goda inkomster på mat som gästen inte ser röken

känner sitt ansvar och strävar efter att bli betraktade som alla an-

dra människor när det gäller vägtrafiken. *F. Gerritzen.*

av förrän han fått notan. Och till och med den friheten har blivit beskuren genom att luftmaten hädanefter inte skall få förekomma förrän efter klockan 15, vilket väl har sin grund i att alla vid det laget hunnit stilla sin hunger, varför det enbart skulle väcka munterhet om man försökte servera riktig mat. För några år sedan skrevs det många berömmande ord om ett visst statsråd som hade gått in för att med liv och själ bekämpa allt krånglet i Sverige. En förvisso vällovlig gärning. Det statsrådet, som numera är landshövding, är en av papporna till det här nykterhetsbetänkandet. Vad säger ni om det? Är det inte *skärande ironi*, så vet jag inte vad som menas med ironi.

Men nu på det nya året skall väl Petter försöka att vara lite snäll, till skillnad från norrmännen, som inte alls är snälla mot en viss herr natursångare »Snoddas» Nordgren som inte får komma dit och lyckliggöra vårt broderland med sitt melodiösa hade-riande. Lyckligtvis är det nu inte så att det är den stora massan norrmän som inte vill ta emot »Snoddas». Nej det är Centralpasskontorschefen som, efter att ha slagit ihop sitt kloka huvud med några ledande män bland norska musiker och tonkonstnärer, vägrar »Snoddas» arbetstillstånd. Och det är ju en tröst för ett tigerhjärta att det även i Norge finns omtänksamma människor som hindrar folk från att gå och lyssna på vad dom själva tycker är trevligt, och försöker leda in folksmaken i de »rätta»

fårorna. Att hela saken är allvarligare än man kunnat föreställa sig framgår av att en svensk dagstidning konstaterat att en folkstorm ser ut att blåsa upp på vissa håll i Norge, och det sägs också att justitieministerns ställning skulle vara hotad om han ställer sig bakom beslutet. En person som *väl* insett betydelsen av det hela är Östen Undén som enligt uppgift från i vanliga fall välunderrättat håll telegrafiskt anmodat ambassadör Ahlmann att ingripa. Det känns verkligen tryggt att kunna konstatera att vi håller oss med en utrikesminister som vet att gripa in när vårt förhållande till främmande makter håller på att få en knäck.

På tal om regeringen så har de svenska glädjespridarna fått en svår konkurrens i de numera radierade remissdebatterna. Det har blivit ett verkligt folknöje att sitta och avlyssna när de olika particheferna hyvlar av varann. För den oinvigde är det dock rätt svårt att bli klok på varför det måste finnas så många olika politiska partier. Alla är ju rörande eniga om hur det mesta skall skötas, och striden rör sig bara om vem det var som tog initiativet till den eller den nyttiga reformen. Nej slopa allsammans och bilda ett enda stort parti där Hjalmarsson och Erlander och Ohlin och Hagberg får dela lika på äran. Men det skulle kanske vara dumt för då gick vi miste

Gynna Diabetes annonsörer
De gynna Er

om ett av radions bästa underhållningsprogram, och förresten skulle dom väl i så fall slåss om äran att ha hittat på den här fina reformen.

Och då glömmet nog allesamman bort att det var Petter som gjorde det.

Den engelska diabetesföreningen

Generalsekreteraren i den engelska riksorganisationen, Sir Henry Digby-Beste, ger oss här en liten redogörelse över Europas största nationella organisation för diabetiker.

Sir Henry Digby-Beste

År 1934 skrev författaren H. G. Wells ett brev till »Times» och påpekade att diabeteskliniken vid King's College Hospital i London behövde medicin, apparater och större plats. Han föreslog i brevet att de pengar som erfordrades för att tillfredsställa detta behov skulle skänkas av välbärgade diabetiker som själva hade haft glädje av de resultat som klinikens läkare hade uppnått

under sitt arbete med diabetesproblemen.

Det här lilla inlägget i »Times» gjorde att kliniken snabbt fick de medel som behövdes. Det gjorde också klart för alla diabetiker att en värdefull psykologisk och sociologisk faktor hade blivit be-lyst: en latent solidaritet bland de människor som led av sockersjukan. Som en naturlig konsekvens av detta bildades den nuvarande diabetesorganisationen — öppen för alla diabetiker, rika som fattiga, och med uppgift att ge ömsesidig hjälp, upplysning och kännedom om en riktig behandling av diabetes.

Man tillsatte ett arbetsutskott med uppgift att förvalta de medel som inflöt samt att starta en tidsskrift.

Arbetet var av frivillig karaktär, men organisationen växte ändå så snabbt att den år 1936 bestod av 1.675 medlemmar. Tiden var då inne att stabilisera organisationen och dra upp riktlinjerna för det framtida arbetet. Ökningen av medlemsantalet och den därvid stegrade arbetsbördan förändrade inte arbetets frivilliga karaktär för styrelsefunktionärerna. Deras arbete förblev frivilligt och oavlönat, vilket det är än idag.

Programmet är omfattande och kan praktiseras endast vid ett stort medlemsantal och med stöd från alla diabetiker i landet. Man bör lägga märke till att organisationens inkomster helt baseras sig på donationer och medlemsavgifter från såväl aktiva som passiva stödjande medlemmar. Trots detta har medlemsantalet varit i ständigt stigande och då kriget bröt ut 1939 räknade organisationen över 2.300 medlemmar.

Så kom kriget.

Detta hade givetvis ett stort inflytande på organisationen, men på två olika sätt. Å den ena sidan blev organisationens normala arbete helt omkullkastat, men å andra sidan visade sig ett tilltagande intresse för verksamheten. År 1945 hade nämligen medlemsantalet fyrdubblats från 2.300 till 8.649.

Arbetet under kriget.

År 1938 började man frukta att kriget skulle komma när som helst och organisationen utarbetade därför en evakueringsplan för barn med diabetes. Planen blev godkänd och stödd av stadsfullmäktige i London och satt i verket första gången den 31 augusti 1939. Barnen hämtades i privatbilar och transporterades till »Hutton Residential School» vid Brentwood i Essex, där de blev väl omhändertagna. En hänvändelse från organisationen till ransoneringsministeriet resulterade i att samtliga barn som hade diabetes tilldelades tredubbel kötttranson. Sedan den tiden har ransonerna för de sockersjuka

varierat något men organisationen utverkar alltså den dag som i dag är extraransoner på kött, smör och ost.

Efterkrigstiden.

Efter kriget fortsatte medlemsantalet att stiga och organisationen har i dag över 18.000 medlemmar. Styrelsen, som väljes för ett år i taget på den årliga riksstämman, har sammanträdde varannan månad, medan olika kommittéer arbetar fortlöpande med olika uppgifter som förelagts dem av styrelsen. År 1951 inrättade organisationen en generalsekretärbefattning. Vid behandling av allehanda saker av medicinsk karaktär rådgör organisationen med en speciell medicinsk kommitté som består av läkare vilka specialiserat sig på diabetes. Som exempel på det goda samarbetet mellan organisationen och läkarna kan nämnas att styrelse och kommittémedlemmar ofta besöker diabeteskliniker — av vilka det finns 107 stycken i landsorten och 30 i London. Härvid får läkare och lekmän möjlighet att ventilera allehanda problem som berör sjukdomen och många goda idéer ha kläckts just vid dessa samtal. Varje år arrangerar förbundet dessutom en Bantingföreläsning till minne av insulinets upptäckare.

Forskningsarbetet.

En fond, som upprättats av en Mr. Lund, har gjort det möjligt att regelbundet utdela stipendier för forskning vid kliniker och laboratorier. Det har tillsatts en kommitté bestående av en ord-

förande (som regel styrelsens ordförande) och två medlemmar av styrelsen som utdelar dessa stipendier.

Kontakt med medlemmarna.

Organisationen ger ut en kvartalstidskrift som varje medlem får sig tillsänt gratis. Här kan man finna artiklar om diabetikernas levnadsförhållanden, om deras glädjeämnen och problem. Dessutom innehåller den medicinska artiklar och dietföreskrifter som följer årstiderna — och nu har man samlat alla dessa dietföreskrifter, matsedlar och recept i en stor kokbok som rönt ett strålande mottagande av medlemmarna.

Huvudkontoret i London sköter all korrespondens. Denna är av en betydande omfattning — man räknar med att över 3.000 brev från diabetiker besvaras varje år. Som regel rör det sig om spörsmål beträffande försäkring, diet, äktenskapsproblem m. m. Alla frågor av medicinsk natur avvisas av organisationen, medan frågor av social natur besvaras efter bästa förmåga och utan någon kostnad, oberoende av om brevskrivaren är medlem eller ej.

Omsorgen om barnen.

Denna anser organisationen vara en av sina viktigaste uppgifter och i England finns det nu sex barnhem som tar emot diabetikerbarn i alla åldrar. Dessa hem sorterar inte under organisationen men samarbetet är intimt. Man har också arrangerat sommarläger för barn som an-

nars inte kan komma ut på landet under skollovet. I år har organisationen ordnat 3 sådana läger för diabetikerbarn.

Konvalescenthem.

Organisationen har förbindelse med två konvalescenthem — ett på Isle of Thanet och det andra på Burley of Hill.

De gamla och invaliderna.

På grund av den stegrade levnadsåldern som insulinet medfört har man mer och mer ägnat sig åt omsorgen om de gamla och invalidiserade. I England är det de lokala myndigheterna som ha omsorgen om de gamla och invalidiserade, vilka icke ha möjlighet att klara sig själv. De åtgärder som myndigheterna vidta är emellertid inte tillräckliga för de som förutom sin ålderdom eller invaliditet dessutom ha sockersjukan som ett extra påbröd. Därför krävs det att organisationen träder till och lämnar all hjälp som är möjlig. Det första ålderdomshemmet för diabetiker har också nu upprättats. Det har bekostats av donatorer som själv ha diabetes, men de lokala myndigheterna stöder verksamheten då organisationen i första hand på detta hem tar emot gamla som inte kan klara sig själva och som därför annars skulle ligga samhället till last.

På ålderdomshemmet finns det också en avdelning för kroniker — sjuka som normalt skulle bli skickade till ordinarie sjukhus. Anledningen till detta är att hälsoministeriet är skyldigt att skaffa plats åt dessa kroniker på

I hushållens tjänst

KONSUM
Surahammar

sjukhus om det visar sig nödvändigt. Nödvändigheten inskränker sig emellertid till de medel som står till hälsoministeriets förfogande och då det är ont om plats på sjukhusen är det ju lyckligt om dessa gamla kroniker kan erhålla vård utan att ta upp värdefulla platser på sjukhusen. Här

krävs det sålunda i hög grad frivilliga bidrag.

Framtidsplaner.

Organisationen räknar som sin viktigaste uppgift att öka medlemsantalet. Det finns en kvarts million diabetiker i England och om organisationen skall kunna fylla sin uppgift och hjälpa alla dessa är det av allra största vikt — eller rättare sagt absolut nödvändigt — att alla eller de allra flesta av dessa stöder organisationen och sluter upp kring dess verksamhet. När detta har uppnåtts kan man förverkliga fler hjälpåtgärder för diabetikerna och organisationen får också möjlighet att lämna större och större stöd till det värdefulla forskningsarbetet.

Från lokalföreningarna

Karlskrona

Söndagen den 16 november förra året bildades genom vår medverkan en ny lokalförening i Karlshamn. Efter anmodan av förbundsstyrelsen satte vi in annonser i Karlshamnspressen om ett möte, vid vilket sex av våra styrelseledamöter med vår ordförande Y. Stranke i spetsen deltog. Anslutningen till mötet, som vi utannonserat till klockan 15.00 på söndagseftermiddagen, var inte så stor som vi hade väntat, men intresset bland de närvarande för en lokalförening var övervägande. En interimstyrelse på sex ledamöter valdes och vi fick intrycket att Karlshamnskamraterna erhöll en mycket energisk och intresserad sty-

relse, som nog kommer att föra föreningen framåt. — — —

Onsdagen den 19 samma månad hade vi i Karlskronaföreningen anordnat aftonunderhållning i samband med vårt sammanträde. Programmet inledades av fru B. Boström och dottern Inga-Britt med sång till gitarr. Vi fick bl. a. höra som duett »Antonio's Ros» och »Grammofonen Spelar» och som solo »Rose-Marie» och »Syrendoft». Det hela var mycket vackert och sångerskorna rönt livlig uppskattning. Efter detta följde ett intressant anförande av landstingsman N. Fridolfs-son om landstingets behandling av, och förhandlingar i, insulinfrågan. Talaren berättade bl. a. att landstingsbidrag till insulin kommer att utgå

med halva kostnaden utan ekonomisk behovsprövning för alla sockersjuka i länet som är medlemmar i sjukkassa. Man hade tänkt att utbetalningarna skulle ske genom sjukkassorna om vilket det just nu pågick förhandlingar. På detta sätt skulle sjukkasmedlemmar sålunda återfå hela sitt utlägg för insulin. Bestämmelserna skall träda i kraft på nyåret 1953. På detta följde mötesförhandlingar och kaffedrickning under gemytlig stämning. Stämningen steg ytterligare några grader då karuselldirektören Acke Pettersson ackompanjerad av Herr Göte Karlsson och Gunvor Gertberg exekverade en munter potpurri på ett otal kända och okända låtar.

Efter detta skingrades de sockersjuka, upplivade och belåtna med en verkligt lyckad kväll i Folkets hus.

Th. N.

Hälsingborg

Hälsingborgsföreningen firade sitt 10-årsjubileum i december förra året under stor tillslutning av medlemmar och andra inbjudna.

Vår ordförande fru T. Tiljkens inledde med att hälsa alla välkomna och gav en kort resumé över föreningens 10-åriga verksamhet. Vår vice ordförande fru E. Persson överräckte sedan blommor till ordföranden och tolkade medlemmarnas tack för hennes värdefulla arbete för de sockersjuka. Efter detta bänkade vi oss vid det med blommor och ljus festligt dukade kaffebordet till tonerna av Gillis Eeks populära kapell. Sen fick vi avnjuta Lucia med tärnor och under kvällens lopp anlände telegram och ett flertal gåvor till föreningen.

Jubileumstimmarnas sista skede gick i underhållningens tecken; bl. a. uppträdde folkskollärare Perborn med en trevlig enmansteater och en flickkör

sjöng vackra sånger för oss. Det hela slutade med en givande paketauktion och vi skildes åt i god stämning och med ett minne rikare för livet.

»Hälsingborgaren».

Hudiksvall

Söndagen den 9 november hade Hudiksvallsföreningen ett möte varvid ordföranden redogjorde för Örebrokongressen i pingst samt för förbundsstyrelsemötet i september i Stockholm. Vid detta möte hade vi glädjen att räkna in fem nya medlemmar i vår krets. I det sammanhanget måste jag passa på och ge våra medlemmar i Gnarp en honnör för att de så mangrant infunnit sig.

Jag vill också vädja till alla sockersjuka som bor i Hudiksvall och dess omnejder och som ännu inte gått in i föreningen, att göra det snart. Vårt årsmöte stundar och det är angeläget att vi till dess når så många sockersjuka som möjligt inom vår räjong.

E. W. Ljung.

Kiruna

Vår förening bildades den 29 januari förra året då Herr Reinhold Tilling var här för Riksförbundets räkning. Vi är nu 18 medlemmar, mest kvinnliga, men hoppas att bli minst dubbelt så många, då ryktet säger att det finns många fler diabetiker här i trakten. Det skall nog gå bättre så småningom när vi blir mer kända.

Vi ha haft 2 möten och 2 styrelsesammanträden. Vid sista mötet talade vår ordförande Herr Urban Eriksson, som var vår representant vid Riksförbundets årsmöte i Örebro, om hur trevligt och intressant det var där.

Vi ha också kommit igång med handarbetsmöten och har riktigt trivsamt tillsamman. Vi samlas i hemmen, vilket ju går bra då vi än så länge inte är så många.

Sist vill vi sända en hälsning till alla andra föreningar i Riksförbundet.
Signe Larsson.

Hallstahammar

Föreningens möte i november månad som avhölls i Kolbäck var talrikt besökt och även medlemmar från Västerås-föreningen var närvarande. Vi hade lyckats få doktor Erneroth att hålla ett anförande om sockersjukan och hur långt forskningen kommit på detta område. Anförandet var mycket intressant och mottogs med livliga applåder.

Vårt årsmöte avhöll vi i Hallstahammar i januari i samband med familjefest varvid vi även hade dans kring granen samt lekar och allsång.

Hallstahammarföreningen vill slutligen uttala sin stora tacksamhet till Eskilstunaföreningen för deras energiska och goda insats när det gäller att tillhandahålla billiga injektions-sprutor och spetsar. **Arvid Rask.**

Östersund

Östersundsföreningen har varit under tillblivelse större delen av det förgångna året. Den första stöten till en sammanslutning gav oss ombudsman Reinhold Tilling vid ett möte på Teaterkaféet i april. Den styrelse som då tillsattes utlyste ett offentligt möte i juni varvid undertecknad lämnade ett referat över förbundskongressen i Örebro.

Samtidigt fattades också beslut om lokalföreningens konstituerande. Vi räkna nu ett 30-tal medlemmar, men vi ha på känn att det finns något 100-tal sockersjuka inom vår förenings verksamhetsområde. Och dem försöker vi komma i kontakt med, bl. a. genom att lägga ut foldern »Du som har sockersjuka» på läkarmottagningar och apotek. Vi sänder våra hjärtligaste hälsningar till alla läsare av DIABETES genom **Einar Ansgar.**

Skellefteå

Vår lokalförening bildades i februari förra året och fick vid starten cirka 35 medlemmar. Vi fick hjälp av ombudsman Karl-Erik Bergström som höll ett anförande och talade om för oss av vilken stor betydelse det är för de sockersjuka att de sammansluter sig i sitt arbete att nå en bättre ställning i samhället. Under föreningens kortvariga tillvaro har vi bedrivit en avsevärd propaganda bl. a. med gratis utdelning av DIABETES första nummer, vilket tillfört oss ytterligare 35 medlemmar, samtidigt som vi räkna med att dessa skall fylla i den medföljande prenumerationsblanketten.

För att försöka få med de sockersjuka i sjukkassan har vi tagit kontakt med Röda Korset och hoppas att så småningom på detta sätt kunna ordna kollektiv anslutning av våra medlemmar. Vidare ha vi sänt en skrivelse till länsstyrelsen med hemställan att de sockersjuka oavsett inkomst skola medgivas ett generellt extra avdrag på 700:— vid taxering, till följd av ökade sjukvårds- och levnadskostnader. Vi underhandlar om att få en läkare från härvarande lasarett att hålla ett föredrag om sockersjukan vid något möte. Men stor glädje och djup tillfredsställelse se vi att den så länge omdiskuterade tidningen kommit till stånd. Vi hoppas därigenom kunna nå varandra på ett bättre sätt än vad hittills varit fallet. Vi har ju som bekant många gemensamma intressen att ventilera. Sist sänder vi alla övriga föreningar i landet en hjärtlig hälsning och önskar lycka och framgång.

Styrelsen.

Örebro

Örebroföreningen höll sitt årsmöte söndagen den 25 januari under stor tillslutning från medlemmarna. För-

eningen kunde se tillbaka på ett framgångsrikt verksamhetsår med en medlemsökning från 58 till 78. Vid mötet rapporterades bl. a. att Örebro- och Karlskogaföreningarna har tillsatt en gemensam kommitté för att utröna möjligheten att ordna ett semester- och rekreationshem för sockersjuka. Förfrågningar har ingått från Värmland, Västmanland och Dalarna, vilka föreningar äro intresserade av ett samarbete om ett gemensamt rekreationshem. Örebro och Västmanlands landsting har också ställt sig välvilliga till idén.

Vid årets början skickade föreningen ut 370 cirkulär till länets diabetimed- uppmaning att ansluta sig till ker, med undantag av Karlskogaborna, Örebroföreningen.

Styrelsen har i år gjort försök att få till stånd ett upplysningsmöte med föredrag av någon känd läkare. Docent Jakob Möllerström har också lovat att hålla ett föredrag vid något möte i början av detta år.

Av Örebro Kafébolag har föreningen erhållit ett anslag på 200 kr. för föreningens verksamhet. Vi ha också tillsatt en kommitté som utredar möjligheten för våra medlemmar att vinna inträde i erkänd sjukförsäkring och vi hoppas så småningom komma till ett positivt resultat. Vid årsmötet beslöts slutligen att arbetet på att tillföra föreningen nya medlemmar ytterligare skulle intensifieras under 1953.

»Örebroaren».

Stockholm

Stockholmsföreningens skollovskoloni.

I år liksom de föregående två somrarna ordnar Stockholmsföreningen sin skollovskoloni vid Viggbyholmsstiftelsens internatskola i Viggbyholm. Där kan 25 barn tas emot och de får som vanligt ha villa »Eken» till sitt förfo-

gande under sex veckor. Kolonin börjar den 1 juli och håller på till den 12 augusti med syster Ulla Ward som föreståndarinna liksom de senaste två åren. Barn i åldern 7—12 år tages emot i den ordning de anmäler sig så långt platserna räcker. Barn från Stockholms stad och län har företräde, men om dessa inte fyller ut det tillgängliga platsantalet kan barn från övriga delar av landet få komma dit.

Anmälan till kolonin skall verkställas på fastställd blankett som rekvideras genom att skriva en rad till kolonins föreståndare Revisor A. Åsbrink, Abrahamsbergsvägen 19, Bromma.

Styrelsen.

Örnsköldsvik

Föreningen för Sockersjuka i Örnsköldsvik med omnejd, som i dagarna fyller ett år, har under det gångna året bland annat ägnat en del uppmärksamhet åt deklarationsfrågan.

Till det möte i början av februari 1952, vid vilket föreningen bildades, hade ett par blivande medlemmar iordningställt en plentograferad PM rörande de kostnader, som alla sockersjuka har för sin sjukdom. Som exempel på dessa utgifter nämndes bl. a. kostnaderna för insulin, sprutor, spetsar, tvättsprit och läkarintyg härför, läkarkontroll av sjukdomen och för sockersjuka utan insulin de extra kostnaderna för dietmat. Vidare påpekades även de förhöjda försäkringsavgifterna vid livsförsäkringar för sockersjuka och svårigheterna att vinna inträde i sjukförsäkring.

De närvarande medlemmarna rekommenderades att göra ett avdrag på 400 kronor från den förvärvade inkomsten under hänvisning till ovan nämnda PM, som även borde bifogas deklarationen. Dessa 400 kronor skulle nanturligtvis minskas med eventuellt bidrag till insulin från landstinget.

Sprutbehållare i nylonplast

Tål sterilisering genom kokning och autoklavering.

I samma material tillverkas även autoklaveringshylsor, rondskålar och bägare.

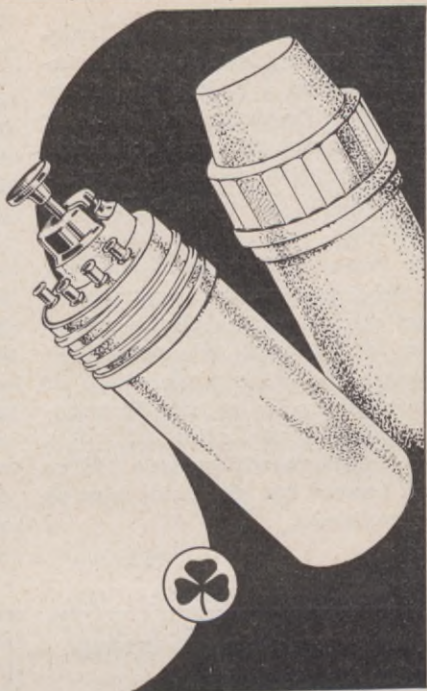
starkt material

Dessa artiklar, som äro synnerligen prisbilliga, kunna samtliga rekvireras från apotek eller direkt från

Söderbergs

R. Söderberg & Co A.B.

Korsgatan 5 . Göteborg . Telefon 17 07 40

För att taga reda på hur taxeringsmyndigheterna behandlat de begärda avdragen sände föreningens styrelse ut en blankett, vilken medlemmarna skulle fylla i och returnera. Av de 21 svar, som kom in från föreningens 24 medlemmar, framgick att 11 fått hela sitt begärda avdrag beviljat, 1 fått det nedsatt till hälften, 3 hade fått avslag och att 6 ej gjort något avdrag, då de saknade beskattningsbar inkomst.

En av dem, som gjort avdrag och fått detta godkänt av taxeringsnämnden, hade vid överklagande av taxeringen i prövningsnämnden fått det beviljade avdraget struket »då han var ogift och hade så och så mycket i inkomst». De övriga avslagen synas också ha »motiverats» genom att de sökande haft en inkomst, som överskridit

en av taxeringsmyndigheterna fastställd mycket svävande gräns.

Enligt undertecknads sätt att se saken kan detta absolut inte få accepteras. Att de sockersjuka inte skulle få draga av kostnaderna för sin kroniska sjukdom från den beskattningsbara inkomsten innebär att han får betala skatt på detta belopp. I realiteten betyder detta att sjukdomen beskattas! Att detta skall få ske i ett samhälle, som enligt mångas åsikt skall vara socialt medvetet, är upprörande. Vi sockersjuka få väl hoppas att även skattemyndigheterna snart skall inse detta och generellt bevilja de sockersjuka deras berättigade avdrag för de fasta kostnaderna för deras sjukdom.

Bertil Nycander.

Trelleborg

Föreningen för sockersjuka i Trelleborg med omnejd hade i november informationsmöte å Folkets hus. Mötet öppnades av föreningens ordförande, hr Gunnar Persson, som med ett särskilt välkommen vände sig till kvällens föredragshållare, dr Herman Bideman, Trelleborg.

Hr Persson redogjorde i korta drag för föreningens program samt berörde några aktuella problem för de sockersjuka, bl. a. körkorts- och anställningsfrågorna. Han informerade vidare de närvarande om den av malmöföreningen öppnade barnkolonien, till vilken även trelleborgsmedlemmarna för en ringa kostnad kan sända sina barn på sommarvistelse.

— Sockersjukan har i våra dagar fått ökad betydelse genom större utbredning, sade dr Bideman bl. a. i sitt föredrag. Härtill har såväl högre levnadsstandard som stegrad nativitet bidragit. Läkarvetenskapen arbetar emellertid för högtryck för att finna den totala bot för sjukdomen som insulinet trots allt inte utgör.

Tal. lämnade en intressant historik för sockersjukan, alltsedan dess första kända uppträdande omkring tiden för Kristi födelse och via de vetenskapliga upptäckterna genom tiderna. Redan i slutet av 1600-talet påvisade den engelske läkaren Wills, efter experiment med hundar, att de ej fungerade orkade sockersjuka. På mitten av 1800-talet var man framme vid att små »öar» i

*För sockersjuka att beakta!
Vi för god sortering av*

Hälsokost
för sockersjuka

HÄLSOPRODUKTER
Kyrkogatan 17 Tel. 5160
Karlskrona

Kjellbergs
Optik
Specialoptiker

Ronnebygat. 52
Tel. 6185
Karlskrona

Herrekiperingen

STAR

Andréasson & Törnqvist

Borgmästaregatan 11
Tel. 758
Karlskrona

Drick gott dricka

*tappat på 5 och 10 liters
flaskor från*

Selfrid Johanssons
Bryggeri
Tel. 899
Karlskrona

bukspottkörteln avsondrar insulin och att sålunda injektioner av detta skulle lindra sockersjukan. Isolering av insulinet lyckades också och härför erhöill berörda forskare Nobelpriset. Numera har framställningsmetoden för insulin förbättrats betydligt — man får fram renare och mera långverkande insulin. Dr Bideman redogjorde också utförligt för sjukdomssymptomen, olika svåra arter av sockersjuka samt de olika födoämnenas betydelse i sammanhanget. Vidare delgavs auditoriet en del olika teorier om sockersjukans uppkomst, genom exempelvis arvsanlag, övergödning eller i samband med tilltagande ålder, fetma och åderförkalkning. Talaren gav även en allmän översikt av de vanligaste följsjukdomarna — hjärtfel, gallsten och inte minst infektioner. — Den sockersjuka organismen »suger till sig bakterier», sade dr Bideman bl. a. Ett annat vanligt följdillstånd är olika ögonsjukdomar och i svåraste fall total blindhet. För de båda ödesdigra kriserna coma och »insulinkänning» redogjorde talaren med hjälp av bl. a. fall ur sin läkarpraktik.

Det synnerligen intressanta och sakkunniga föredraget mottogs med stort intresse av de närvarande, vars tack tolkades av hr Gunnar Persson som till dr Bideman överlämnade en vacker blomsterkvast.

Efter föredraget följde kaffepaus och diskussion, varpå mötet avslöts av ordföranden.

Ginge.

Kiruna

Tanken på en speciell barnkoloni för sockersjuka barn kom upp till debatt vid möte med den relativt nybildade föreningen för sockersjuka i Kiruna häromdagen. Sådana barn behöver ju

speciell diet och särskild vård. Man beslutade att genom en utredning få reda på hur många barn i Kiruna som lider av sockersjuka, och dessutom söka kontakt med andra avdelningar i länet för att gemensamt med dem dryfta frågan. Även tanken på ett särskilt vårdhem för åldringar med denna sjukdom diskuterades. I båda syftena söker man kontakt med alla sockersjuka i samhället.

Vid mötet, som var välbesökt, rapporterade ordföranden, köpman Urban Eriksson från riksförbundets årsmöte i Örebro. Föreningen räknar för närvarande ett tjugotal medlemmar, och intreserade hänvisas till ordföranden.

Styrelsen.

Norrköping

De sockersjukas förening i Norrköping hade anordnat en trevlig fest med julgransplundring söndagen den 18 januari. Det var i Hemgården där både stora och små fick roa sig av hjärtans lust. Medlemmarna hade mött upp synnerligen manstarkt så lokalen var i det närmaste fylld. Programmet upptog bl. a. sång av Arthur Wessman och för musiken svarade Fru Elna Skoglund, piano, Fröken Maja Karlström, fiol samt Herr John Hansson och hans 12-åriga dotter dragspel. Dessutom hade man lekar och dans kring granen, och som avslutning fick alla ungarna varsin gottpåse med sig hem.

Albin Lindqvist.

Kom ihåg
Hollandshjälpen

Gå in i
närmaste
lokalförening
för
sockersjuka

6000248793

Göteborgs universitetsbibliotek

Lokalföreningar

för sockersjuka finnas på följande platser:

Alingsås	Karlshamn	Linköping	Trelleborg
Arboga	Hallstahammar	Ludvika	Trollhättan
Arvika	Halmstad	Luleå	Umeå
Avesta	Hedemora	Malmö	Uppsala
Boden	Hudiksvall	Mjölby	Valdemarsvik
Borlänge	Hälsingborg	Motala	Varberg
Borås	Härnösand	Norrköping	Vetlanda
Boxholm	Hässleholm	Nyköping	Vänersborg
Enköping	Jönköping	Sala	Värnamo
Eskilstuna	Kalmar	Skellefteå	Västerås
Fagersta	Karlskoga	Sollefteå	Växjö
Falun	Karlskrona	Stockholm	Åmål
Finspong	Karlstad	Sundsvall	Åtvidberg
Gällivare	Katrineholm	Säffle	Örebro
Gävle	Kiruna	Söderhamn	Örnsköldsvik
Göteborg	Kristinehamn	Söderköping	Östersund

Närmare adresser kan Ni få från Riksförbundet.

Från sprutfronten

I Amerika har man nu kommit en liten bit längre när det gäller att göra den nya högtrycksinjektionssprutan mer praktisk och användbar. Den senaste versionen av denna spruta har fått formen av en pistol och kallas också injektionspistol. Som förut pressas injektionsvätskan under högtryck in i huden utan att man behöver använda någon spets, men det tidigare systemet att fylla sprutan, som innebar att betydande mängder injektionsvätska gick förlorad, har nu ersatts av ett nytt betydligt bättre system. Nu kan man sålunda på ett mycket enkelt sätt ur ampullen suga upp exakt den mängd av vätska som skall sprutas in. Men fortfarande är sprutan på tok för dyr för att kunna användas för privat bruk. I Amerika är det bara de större sjukhusen och Amerikanska armén som använder den. I Amerika finns också en automatiserad variant på den vanliga spetsförsedda sprutan. Automatiseringen består av en inbyggd fjäder som när den utlöses så att säga — skjuter in sprutspetsen i huden till lagom djup, vilket gör injektionen enklare speciellt för personer som ha en aversion mot att verkställa själva »stickets». Så vitt vi vet har inte heller denna spruta kommit till Sverige än, och då den är ganska ny skadar det ju inte att den får utsättas för en lite längre tids praktiska prov innan något bestämt omdöme fälls om den.

